

اردیبهشت ۱۴۰۲

گزارش اردوی علمی گروه علوم تربیتی

مرتضی حدادی پیشه

گروه علوم تربیتی

اردیبهشت ۱۴۰۲

گزارش اردوی علمی گروه علوم تربیتی مؤسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی (ره)

اردیبهشت ۱۴۰۲

در راستای برنامه‌های درسی دوره‌های آموزشی گروه علوم تربیتی، لازم است که دانش‌پژوهان دوره‌های متخلف گروه با فعالیت‌های میدانی و پژوهش‌های کاربردی این رشته آشنا شوند. بر همین اساس اقدامات و هماهنگی لازم برای برگزاری اردوی علمی یک روزه در تاریخ دوشنبه ۲۵ اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ در شهر تهران تدارک دیده شد و مقرر گردید که دانش‌پژوهان از دو مدرسه‌ی رسمی غیر دولتی هدایت میزان و مدرسه غیر رسمی مسجدمحور حضرت ابوالفضل (مسجدستان) که فعالیت ویژه‌ای را در عرصه‌ی تعلیم و تربیت اسلامی دارند بازدید کنند. همچنین برای آشنایی با ساختار رسمی نظام آموزشی کشور و فرآیند تولید محتوا و مواد آموزشی و درسی از سازمان پژوهش و برنامه ریزی درسی آموزش و پرورش دیدن نماید. لازم به ذکر است که با توجه به محدودیت‌های موجود و کمبود بودجه امکان حضور حداکثری برای دانش‌پژوهان فراهم نشد و تنها ۱۶ نفر از دانش‌پژوهان مقطع کارشناسی ارشد و کارشناسی به همراه کارشناس آموزش و پژوهش گروه و استاد محترم جناب آقای دکتر نجفی در این برنامه شرکت کردند. اطلاعات مربوط به مراکز به شرح زیر است:

۱. مؤسسه فرهنگی، آموزشی هدایت میزان

مؤسسه فرهنگی، آموزشی هدایت میزان به عنوان نهادی خودجوش، با حضور بعضی از مجربین عرصه‌ی تعلیم و تربیت شکل گرفت، که هدف آن از بدو تاسیس، ارائه‌ی پاسخ‌هایی جامع و موثر برای نیازهای تربیتی دانش‌آموزان بود. این مجموعه در سال ۱۳۷۶ با تأسیس دبیرستان کار خود را رسماً آغاز نمود و پس از آن در سال ۱۳۷۹ با افتتاح مقطع راهنمایی حوزه‌ی خدمت خویش را گسترش داد و در سال ۱۳۸۳ دبستان میزان در غرب شهر تهران کار خود را آغاز کرده است.

رویکرد این مدرسه شاگرد محوری است و دانش‌آموز مرکز ثقل فرآیند یادگیری است. در روش میزان یادگیرندگان تشویق می‌شوند تا به کمک پرسش‌ها و راهنمایی‌های معلم به درک و فهم مطالب برسند. این شیوه به یادگیرندگان

هم استقلال و هم مسئولیت لازم برای کشف مفاهیم و برقراری ارتباط بین آنها داده می‌شود. معلم به جای اینکه پاسخگوی تمام سؤال‌های شاگردان باشد، زمینه مناسب را فراهم کرده تا آنان خود به پاسخ لازم برسند. ایجاد مهارت‌های خوب درک کردن مانند خوب دیدن، شنیدن و لمس کردن، جمع آوری داده‌ها، فرضیه‌سازی، آزمایش فرضیه‌ها، نتیجه‌گیری و انتقال مطالب در موقعیت‌های جدید از عناصر مهم روش یادگیری اکتشافی است. در چنین رویکردی شما دانش آموز را به مثابه دانشمند کوچکی در نظر گرفته‌اید که قادر است مشکلات خود را (اعم از علمی، مهارتی، ارتباطی، عاطفی و...) حل کند و راه را برای فعال و مؤثر بودن در آینده فراهم می‌کند. یادگیری او عمقی و در سطوح عالی شناختی است که با توجه به نیازهایش، کاربردی می‌شود. این مدرسه اصول یازده‌گانه‌ای دارد که عبارتند از:

۱. اصل یادگیری مبتنی بر تلاش
۲. اصل توجه به تفاوت‌های فردی
۳. اصل حداقل محدودیت و حداکثر انتخاب آزادانه
۴. اصل پرورش مهارت‌های کارگروهی
۵. اصل شادابی و نشاط
۶. اصل توجه به کرامت انسانی و عزت نفس
۷. اصل تقویت مسئولیت‌پذیری به کمک توجه به انگیزه‌های درونی
۸. اصل پایبندی به ارزش‌های دینی و انقلابی
۹. اصل پرورش خلاقیت
۱۰. اصل کشف و پرورش استعدادهاى مثبت
۱۱. اصل تقویت هویت ملی

گفتگو با مدیر مدرسه

مدرسه هدایت میزان

کلاس آموزش ریاضی

گفتگو با معاون مدرسه

کلاس آموزش فارسی

۲. مدرسه مسجد محور حضرت ابوالفضل (مسجدستان)

جمعی از طلاب و جوانان دغدغه‌مند فرهنگی و علاقه‌مند به انقلاب اسلامی، از اوایل دهه‌ی ۹۰ با هدف عملیاتی شدن و الگوسازی فعالیت‌های تربیتی با محوریت مسجد، فعالیت‌های خود را در قالب طرح «مدرسه‌ی مسجد محور» آغاز کردند تا نقش خود را در شکل‌گیری تمدن نوین اسلامی که از رهگذر احیای مساجد می‌گذرد ایفا کنند. سرآغاز این طرح از شهر مشهد مقدس آغاز شد و همکنون در شهرهای مختلف کشور در حال اجرا است. یکی از این مدارس، در محله‌ی میدان قزوین تهران و مسجد حضرت ابوالفضل دایر شده است. با توجه به مختصات فرهنگی اجتماعی این محله از سال ۱۳۹۴ این مدرسه مسجد محور به ارائه‌ی فعالیت‌های آموزشی و تربیتی مبادرت کرده و توانسته برای ذی‌نفعان خود شرایطی را فراهم نماید که استعدادها و توانایی‌های مختلف دانش‌آموزان در جهت اهداف از پیش ترسیم شده شکوفا شود. اصول آموزشی این مدرسه عبارتند از:

۱. مسجدی محوری

۲. مربی محوری

۳. پروژه محوری

۴. مهارت محوری

۵. قرآن محوری

۳. سازمان پژوهش و

برنامه‌ریزی آموزش و

پرورش

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی یکی از نهادهای وابسته به وزارت آموزش و پرورش ایران است که مسئولیت برنامه‌ریزی و تدوین و انتشار کتاب‌های درسی را بر عهده دارد. رئیس سازمان معاون وزیر آموزش و پرورش محسوب می‌شود.

با هماهنگی انجام شده با ریاست این سازمان جناب آقای حجت الاسلام دکتر علی لطیفی، زمینه‌ی بازدید از فعالیت‌های این سازمان و برگزاری نشستی با مدیران بخش‌های مختلف فراهم شد. در این جلسه جناب آقای دکتر مهدی باقریان مدیر کل دفتر تألیف کتاب‌های ابتدایی و نظری به همراه همکاران علاوه بر معرفی فعالیت‌های سازمان به پرسش‌های دانش‌پژوهان پاسخ دادند.

جمع‌بندی و نقطه نظرات شرکت کنندگان در اردوی علمی

استاد دکتر حسن نجفی^۱:

الف) کلیت اجرایی:

- کیفیت بسیار خوب اردو به لحاظ برنامه‌ریزی و اجرا

۱. دکترای برنامه‌ریزی درسی آموزشی و استاد دروس تخصصی گروه علوم تربیتی

- صمیمیت افزایی بین افراد شرکت کنند
- پیگیری بعد از اردو جهت رسیدن به نتایج قابل ارائه به گروه و موسسه

ب) مدرسه هدایت میزان:

- امکانات و تجهیزات بسیار خوب
- برنامه های ضمنی با کیفیت (خوشنویسی و تربیت بدنی
- تخصصی بودن کلاس ها
- ارتباط با مسجد و اردوی یک روزه دانش آموزان در آن جا
- نسبت مطلوب میان معلم و دانش آموز
- کادر اجرایی زحمت کش و علاقه مند
- بکارگیری روش تدریس مبتنی بر دانش آموز و در نظر گرفتن تفاوت های فردی
- بسته بودن فضای آموزشی و نبود اکسیژن و نور کافی
- علی المینا نبودن و تکیه بر یک مبنای خاص
- کمرنگ بودن دین در برنامه های درسی
- مجهز نبودن معلمان به صلاحیت های پرورشی و تربیتی
- آرمان زدگی و دور بودن از سناریوهای واقعی اجتماع

ج) مسجد مدرسه حضرت ابوالفضل ع:

- دغدغه مندی برای نجات دانش آموزان در فضای آلوده و مسموم محل
- مریبان خاکی و مخلص
- خدمت رسانی به محل
- محیط نامساعد و ضد آموزشی
- نبود روحانی و وجود ساختارهای مبتنی بر آزمون و خطا
- -دم سرپرستی مربی اصیل تربیتی و ارزیابی از کادر اجرایی
- امکانات آموزشی و کمک آموزشی بسیار ضعیف

د) سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی:

- استقبال و احترام خوب به طلاب و اساتید
- وجود روحیه حرف شنوی و پاسخگویی
- عدم تخصص در برنامه درسی
- نگاه به بالا و نابودی خلاقیت های فردی
- محدود شدن به نیروهای سازمانی در تألیف
- تعهد ضعیف در برابر ۱۶ میلیون دانش آموز و احساس عجز و ناتوانی در نگاه به واقعیت های امروز و اقتصانات آینده

- نداشتن نگاه تطبیقی در استفاده کاربردی از کشورهای موفق
- تشریفاتی بودن نقش ها و اختصاص مسئولیت ها به نمادها
- کمک نگرفتن از متخصصان، اساتید و مولفان موفق و دلسوز
- ارتباط ضعیف بین سازمان و دانشگاه فرهنگیان
- کمبود ماموریت های کوتاه مدت و گرفتار شدن در طرح های میانی و بلند مدت
- وحشت زدگی از سند تحول بنیادین و پرورش و تأثیر پذیری از واکنش عامه

نتیجه گیری کلی :

- میان نظر و میدان عمل فرسنگ ها فاصله است
- در هر جایگاه تربیتی باید به فکر متری و هدایت او بود خواه ما را درک کنند، بشناسند و یا...
- نباید به امید آموزش و پرورش بود آن ها نیک می دانند که نمی دانند
- مراقب باشیم ساختار رسالتمان را در خود از بین نبرد
- مراکز، مدارس و شخصیت هایی در قم هستند که با هیچ هزینه ای می توان از آن ها یاد گرفت و شکوفا شد

نقطه نظرات دانش پژوهان

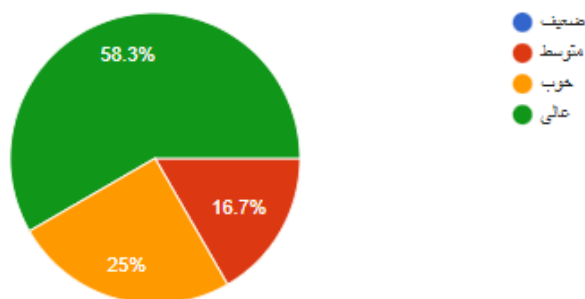
- این که نقطه ضعف در بدنه آموزش و پرورش خیلی وجود دارد و اینکه دانشجو اگر باسواد و پرتلاش و دنبال تغییر باشد در آموزش و پرورش و جای کار خیلی هست.
- همه اردو خوب و مفید بود مخصوصا قسمت پرسش و پاسخ با مسئولین سازمان پژوهش و برنامه ریزی
- از تجربیات افراد استفاده خوبی شد.

- طراحی های آموزشی جدید
- مسئولان مدرسه میزان نمی دانند، که نمی دانند- مسئولان مسجد مدرسه حضرت ابوالفضل امکانات و اختیار ندارند- مسئولان سازمان پژوهش می دانند که نمی دانند.
- نحوه آموزش در مدارس هدایت میزان ۲-بی سامان بودن مدارس مسجد محور ۳-نبود برنامه ای برای تغییر در سازمان پژوهش
- بنظرم باید این طور اردو ها بیشتر باشه تا دانشجو بداند کجاها قرار است موثرواقع بشه.
- انشاءالله گروه محترم بیشتر از این نوع اردوها قرار بدند.
- کاش تنوع مدرسی که بازدید شد بیشتر بود
- الحمدلله اردوی خیلی خوبی بود و روحیه دانش پژوهان خیلی ارتقاء یافت. ان شاء الله اردوهای بسیار کم هزینه درون استانی طراحی و اجرا گردد تا تربیت در میدان مشاهده شود.
- برگزاری این اردوهای علمی مستمر باشد.
- امیدوارم با عنایت خداوند و همکاری شما بزرگواران اینگونه اردو ها مکرراً انجام شوند.

نمودار تصویری نظر سنجی از کیفیت برگزاری اردو

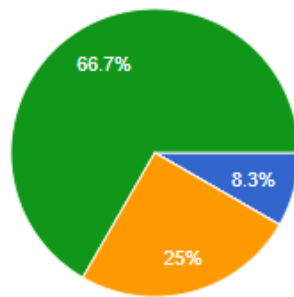
نحوه اطلاع رسانی از این اردو چگونه بود؟

۱۲ پاسخ

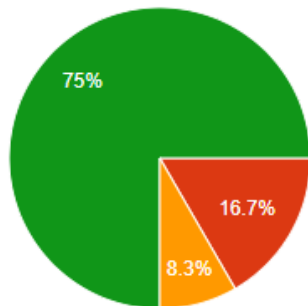
زمان برگزاری اردو را چگونه ارزیابی می کنید؟

۱۲ پاسخ

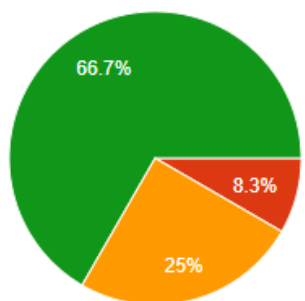
برنامه های اجرا شده در اردو چگونه بود؟

۱۲ پاسخ

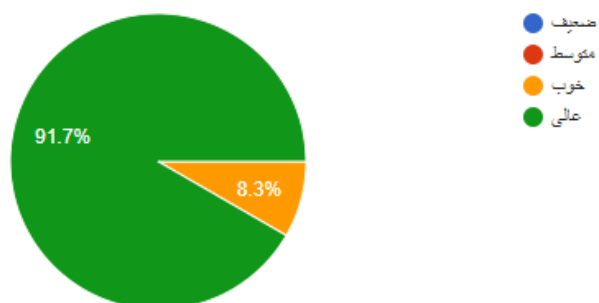
اماکن بازدید شده از نظر شما چگونه بود؟

۱۲ پاسخ

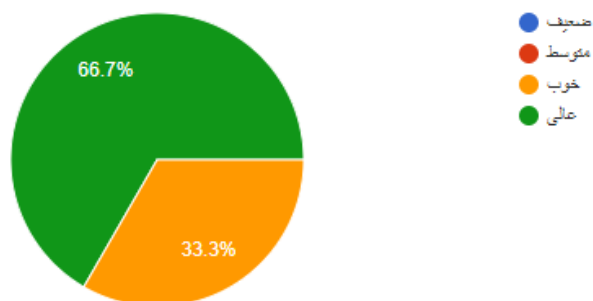
رفتار و برخورد مسئولان و عوامل اجرایی چگونه بود؟

۱۲ پاسخ

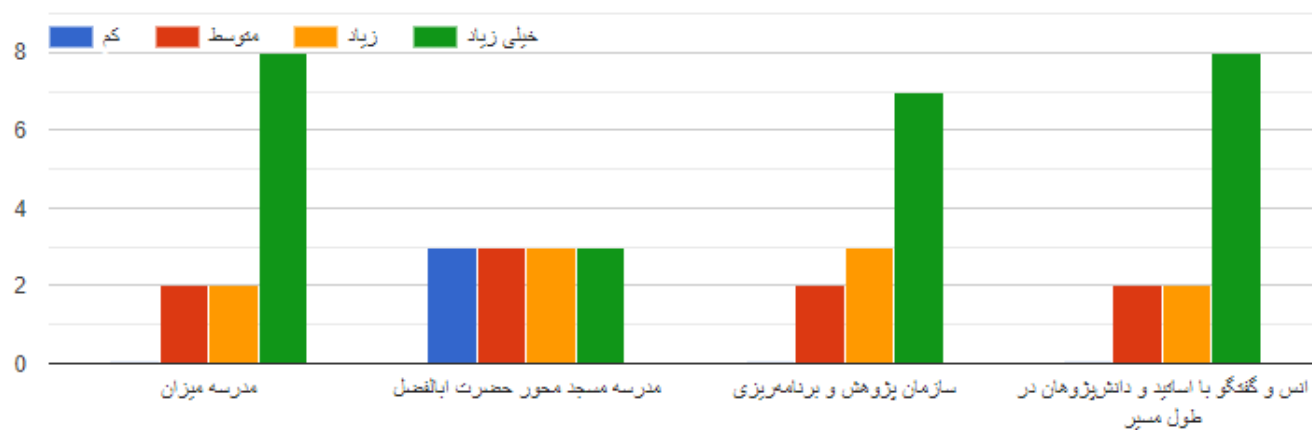

تنوع و برنامه ریزی این اردو را چگونه ارزیابی می کنید؟

۱۲ پاسخ

کدام قسمت از مراکز مورد بازدید اطلاعات مفیدی را در دسترس شما قرار داده است به ترتیب اولویت مشخص کنید.

این برداره تا چه میزان در تغییر نگرش شما نسبت به رشته‌ی تحصیلی و ایجاد انگیزه برای ادامه‌ی آن تاثیر داشته است؟

۱۲ پاسخ

